

Pom haj Bóh!

Sy-li spěwał,
Pilnje džělał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Préz spar mérny
Čerstwosé da.

Njech ty spěwaš,
Swérne džělaš
Wśedne dny;
Džení pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebes mana
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokréw će. F.

Slávne jedzelske sopjeno.

Budawa ho lóždu žobotu w Smolerjež knihicísczežni w Budyschinje a płaczi schtwórlstnie 2.— hr. s portom.

3. njedzela adventa.

Kol. 1, 12 15.

Ras běchtaj dwaj jandzelaj, tak rěka w starym pschirunaju, wot Boha na senju wupóžlanaj. Jedyn s njeju dyrbjesche wschitke prósty, tón druhí wschitke džakowanja człowiskich džeczi hromadzicž a k Bohu pschinjescz. Bóryš ho tón jandzel s thmi próstwanii saho wróci a mějesche jich tak wulke brémjo, so mójesche je lědma njescz. Dolho pak trajesche, hacž tón druhí pschinjescz, pschetož wón dyrbjesche daloko a scheročko wokolo khodzicž a pytacz. Na požledku pschinjescz s malym brémieschkom a se ſrudnym wobliczom, pschetož džakowanjom je jara mało na ſwéce. Tak pak tež je. Kaž pak ho Bohu njedzakuja, tak tež niz jedyn druhemu. Wo jenyti ryczerju ho powjeda, so je na ſwojich pucjach lawa nadeschoł, kif bě ſebi do nohi wótry czeřni ſaschtapił a pschi pucžu ſedzo s boleſcu ſtyskniwje ruijesche. Wón jemu tón czeřni wuczahny a wot teho dnja khodzesche tón law s džakownoscžu ſa nim kaž ſkludzeny pož. Ale ludzo ſwojimi dobroczelam s wjetſcha džak winojezi wostawaju. Smalo džeczi namakasch, kif drje s rukow starscheju jescz a draſtu a ſkónczne dom a dwór bjeru, ale na džak ſabidu. Najmjenje pak ho ludzo Bohu džakuja. Wuzadnych, kif běchu woſali: „Jesu, lubi miſtice, kmil ho nad nami! běchte džekacž, ale jenož jedyn ho wróci, so by ho džakował, a tón ſenjes tak ſelniwje džesche: Nejeje ho hewal žadny wrócił, so by Bohu tu czeſcž dał, hacž tutón zusomnił? Duž trjebamý nusnje napominanje dženignieho teſta: Džakuji ho njebjekemu Wótzej, pschetož wón je: 1. naž wutorhny s wyschnoscze czemnoscze, 2. naž pschekadzil do Chrystužoweho kralestwa a 3. naž hódných ſežnił njebjekedo herbstwa.

1. Wón je naž wutorhny s wyschnoscze czemnoscze. To běſche Bóh na Kołozifskich czinił. Swonkowna czemnoscž drje na nich ležala njebe. Kołosse bě rjane město w raňszej ſemi. Esłonzo ſtvoje pruhi na njo ſczelesche a milý powětr po haſach dijesche. Tež czemnoscž khudoby jich njethyſchesche. Wobydlerjo mějachu rjanu ſaſluzbu a ho derje ſiwiachu. A hdź njenawiedzitoscž a njewědomnosć tež czemnoscž mjenuju, pod kotrejž ludžo ſ ſemifemu ſbožu njedónudu, dha tam teje tež njeběſche. A tola běſche, nad nimi czemnoscž ležala, pornio kotrejž je najczmowischa nōz ſwětloſez ſama, mjenujz̄ duchowna czemnoscž, ta, wo kotrejž Jesajas praſi: Czemnoscž pschikrywa ſemju a mrokota ludži. Hdź ho praschachu: Na koho mamy ho w czechliks ſhroſezach wobrocziež, hladachu do czmoweho. Chzyczu wjedzecž, „Schtó ſměruje nam s hréhom wobczęzne ſwědominje, dha hladachu do czmoweho. Džechu jich myſle dale rowa a do wěcznosće, dha ležesche psched nimi ſama nōz. A ſ tuteje czorneje nož ſběhaſche ho, jako by ſtraschny wobrónieny rubježniſ ſe ſwojeje jamy ſtupał, ta móz, kif běſche tutu czemnoscž na nich a na wſchęch pohanow wupſchestrěla, ſky njepſcheczel, a traſhesche jich bóle, hacž žane hrimanje s czornych mróczelow, ſky njepſcheczel, dženža hiſczeje tych traſchi, kif ho doſez wěry do Chrystuſha njedzera. We Wittemberku běſche žónſka, Hilža ſ mjenom, kif běſche w ſwojim czaſu pola Luthera ſa pěſtoniczu była, we wolumienju hněwa ſe ſłowami ho ſarucžila, ſo chze czertej ſ czelom a duschi do wſcheje wěcznosće ſluſhacž, ho jemu po taſkim kaž ſapižala. Dla teho ho nětko jara rudzesche. Luther wo tym ſhoni, ſo je taſka ſtyskniwa, džesche i njeſ a wopraſcha ho ju, czeſho dla ho tak rudži. Wona wotmolwi: „Ach, lubi inježe, tak njedyrbjaſa dha ſrudna byz? Šzym ho tola wot

Voha wotwobrocziła a żo cżertej do mozy dała." „Rjeboj żo”, rjełny Luther, „tón hręch je tał wjele kaž żadyn, njejki żaneho wjetſeho cžinila?” Duż snapſcheſziwi wona: „Ach, luby knieże, mohla dha hischeze wjetſchi cžinicż?” „Haj”, ręczesche Luther, „to by wjetſchi hręch był, hdz by ty pschi twojej hlupej myſli wostała a sadwelowata. Poſluchaj tola, luba Hilza, móžesč ty magistra Melanchthona tñihu někomu druhemu dacż?” „Ně”, wotmolwi wona, „dokelż ta moja njeje”. Duż rjełny Luther: „Haj tola, dha pał żo ty żama tola tež níkomu druhemu dacż njemóžesč, pschetoż ty tež żama žwoja njejki. Ty żo żama wumohla njejki, Chrystus je cze wumohł a na jeho žwiate nímeno žy by ty wutſchežena. Ty žy żama jeho a njejki żama žebje mózna. Sběhni pola cžerta tutu kúp a praj: „Sslyšch ih ſelhańny duch, dži k mojemu kniſej Chrystuszej a chzeschli něſhto wot njeho, dha žebi to żam wot njeho żadaj, tón cži wěſeže helski woheń na hlowu cžiſnje!” Tu widžisč tu žaložnu móz, kij pôhanow cžisheži, tu widžisč pał tež, tak je Koloffisči a naž Bóh s tutej mozy psches ſesom Chrysta wumohł.

2. Wón je naž pschekadžil do Chrystuſkowego kraleſtwia. Tuto kraleſtvo je naſcha křeſeſzijanska zyrkej. W nim běchu Koloffisči křeſeſzijenjo. S tym, so běchu jaſoſchtoljo jich wutſchežili, běchu woni s wylanjom do njeho ſacząhnyli, tak kaž džecži, kij běchu žo wonkach ſabkudžile, doſho wokoło bludžile, ſhmu a hłód mręte, ſkónežne žo pał tola na prawy puež namałale, s wylanjom, kij ſhysy džaka we wočomaj, psches duriný pröh wótzueho doma ſtupaju. A tak žu tež naž něhdyl wutſchežili a nětko žm̄y w Chrystuſkowym kraleſtwie, w křeſeſzijanskej zyrkej. Schto njeleži tola w tym do ſboža ſa naž, so žm̄y we jeho kraleſtwe! My mamy w nim pschezo hotového ſchitarja, ſo žo ženje a nihdze wjazh bojež njetrjebamy. Běſche na czo-phyml wjecžoru. Schtyrjo puczowarjo křwatniwje po žwoje dróshy žnowachu. Pschi pucžu mały domežl cžiſcze žum ſtejeſche. S wóknem mały hólcžl žwoju kudžeratu hłóježku won tykaſche a dokelž žo bojeſche, ſo mohli cži ſchtyrjo puczowarjo žnano jeho dom nadpadnycz, wokaſche ſi žyle ſchiju: „Pola naž je něchtó domach!” „Lube džecžo”, wotmolwi jedyn ſ tych ſchtyrjoch, „my tebi niežo cžinicž njecham, naž žo bojež njetrjebasch.” Thn ſchtyrjom pał běſche to džecžotwe ſlowo rjana wucžba. „Haj”, džachu woni jedyn k druhemu, „My džemny žebi tež wot nětka w kóždej nishy pschiwołacz: „Pola naž je něchtó domach. Wſchako je Chrystus žam žlubil, haj, ja žym pola waž wſchitke dny hacž do ſkóneženja teho žweta.” Wón je pola naž, kij žm̄y w jeho kraleſtwe, doma, a ſchitujie naž. Ale won ma ſa naž hischeze wjazh hacž ſchlit we wſchej nishy, won ma ſa naž wumozjenje psches žwoju křej, hręchow wodacze. Haj, naſche hręchi! Kac̄ cžisheži cze na ramjo, hdz cžezle brémjo ſ pola domoj njeſesch, kac̄ cžisheži cze, hdz žo rudžisč dla njedžakomnoſeze žwojich džecži abo dla hroſnoſežow žwojego žufzoda, kac̄ cžisheži cze, hdz by tak rad dželal, ale nětko cži khorosz ruzy wjasa, ſo jej ani hibnyč njemóžesch! Ale hręch hischeze bóle cžisheži. To je jako by žyla ſemja jedyn ſamjeń byla a tutu hora by runje na twojim žwědomnju ležala. Tola wjefel žo a wylſaj! Chrystus je žwoju drohu křej na křižu runje tež ſa twoje hręchi pschelaſ. A hdz to křyſtisč a wěriſč, potom cži je, jako by něchtó do tuteje horę na twojim žwědomnju ſ wotmachom ſtorcžil a wona by žo hnula a ſ twojego žwědomnja dele ſjela. A th žy woloženy a wylſasch: Pał je mi tola lóhko! Nětko mi ani khorosz ani hibnyč ani ſmjerz ani row niežo wjazh nježini. Mi je, jako by ſi cžmoweho jaſtwa ſtupiſ na jažne žwětlo, pschetož hręch je mi wodath!

3. Bóh je naž hódných ſežiniſ njebjefteho herbſtwa. Bóh

je naž hódných ſežiniſ k runemu herbſtowu tych žwiatyč ne žwětle. Schto je to tola do ſlowa! W žanej jamje njeleži tels ſlotu, a hdz by ta žama wot jeneho kónza ſemje hacž na druht doſzahała, kaž w tuthm ſlowje. Hdz je bohaty wumrjeſ a jeho džecži, abo, hdz tych njeje, jeho ſawoſtajeni ſo do jeho ſublow džela a kóždemu pſchipadnie wulki džel, dha žnano někotrehožkuli ta ſawiftna myſli pſchenidže: Schto by tola na jich měſtneje był a žobu herbował! A hdz teho abo tamneho ſtroweho a kylneho na cžele, ſo kaž Simson, wulke cžeze ſ lóhkoſču ſběha, widžisč abo mózneho na duchu, ſo ſ jeho pomožu lóhko we wſchém druhič pſchecžehnje, dha žnano tež rjekniesh: Kac̄ bych žo wjeſzel, hdz budžisč podomne mozy na žwět žobu pſchinjeſl! Tola wofſtaj jím, ſchtož maju. To žu tola jeno ſchtorpaty. Ty njevěſč, ſchto budža žebi do nich klasz. Něchtóžkuli je žebi do nich lute njeſbože naſkad. Ty žy tola hódný ſežinjeny, wjele wjetſeheho herbſtwa, herbſtwa tych žwiatyč w žwětle. Haj w žwětle njebjefteho ſboža žo cži ſbóžni wodža, kotrež je Jan w žwojim ſjewjenju widžał, jako je piſał: „Ja widžach wulki lud ſe wſchěch pôhanow a rodow a ludži a ręczow a běchu wobleſzeni běle drasty a mějachu paſmę w žwojimaj rukomaj. To žu cži, kij žu pſchisčli ſ wulkeje tycchnoſeze a žu žwoje drasty wumyli a je wubělili w jehnecžowej křvi. A Bóh budže ſetręz wſchitke kylsy ſ jich wočow.” Tuteho herbſtwa, kotrež je jím pſchipadnylo, je Bóh psches Chrystuſa tež tebie hódnego ſežiniſ. Niz, ſo by ty jeho hódný był dla žwojich ſkutkow. Sswojeje wulkeje hnady dla je cze wjele bóle Bóh jeho hódnego ſežiniſ, kaž je tež w pſchirumanju tamny nan žwojeho ſhubjeneho žyna, kij bě ſo ſi njemu po drasze ſedrjeny a w žwědomnju ſ hręchami wobeženych domoj wróčil, ſa hódnego měl, jeho do žwojeho doma pſchijecž, niz, ſo budžisče žebi to ſafļužil był, ale dokelž bě won jeho žyn a won ſam jeho nan. To wſchitko dawa cži krafthu wlad do twojego pſchichoda.

Duż wobsamkū dženžniſku Božu žlužbu a dženžniſku nježelu a žyle ſěto ſ tym ſlowom: „Ja pał džu žo tež Bohu džatowacž ſe ſlowami, doniž mi ert njewoněmi, a ſe ſkutkami, hacž žwoju hlowu połožu k žmjerzemu ſpanju.” Žamjen. K. w ř.

Měr na ſemi.

Po A. Šchm.

Je to wjeska mała. Je nimo teho tak ſdalena wot wſchěho žwěta, ſo tamne wſchě powjescze, — dobre a njedobre — wo 2 měſazaj poſdžisčo dónidžechu hacž do žaneje druheje wjessi herwak něhdze po kraju.

Tak žo to tež ſta, ſo hischeze wokoło hód lěta 1648 we tutej malej wotležanej wjeszy nichtón niežo wo tym njevjedžeſche, ſo bu po 30 lět dolhej wójnskej žaloſczi měr ſežinjeny, ſo bě po 30 lětnym wuhnacžu ſ kraja měr žo ſažo domej wróčil. A tola běchu wotpóžlanzy tych mozow, kotrež žo hžo doſho wſkóneženje žadlaweje wójny prázowachu, w Münſteru a Obrnbruću hžo džen 25. ſtobra tuteho lěta 1648 pod wſchelakimi wobčežnymi žwiatocžnoſcžemi tón poſledni dypt k podpiſmam měroweho wucžinjenja ſtajili.

Bóryš po Marczinje bě drje wſchak puczowazh duž nime do křežnych ſaſtupil a powjedaſ, ſo je měr w kraju, bě pſchistajit, ſo je žam widžał, kac̄ žu tam delefach pschi wulkej rěz̄ burjo žwinje na hermanek hnali. Tola nichtón jemu to njevěrjeſche. Žkónežne doběža jedyn po stareho wucžerja. Wucžer pſchinidže a napraſhovasche žo to a tamne, zuſeho pruhujo. Tuto poſjedasche, ſo je na wjazh ſchuli w Padua był, a ſo tam ſchutdowazh nětki mječ pod roporom noscha. To ſhonivosthi, ſchepny wucžer žufzodam: „To je tajſi Vacžanski! njevěrcze jemu!”

Vjele njebě trjeba, a pucžovat bu sa povjesč měra pschellepaný!

Duž tak wosta, so ſebi ludžo myſlachu, so je hiſhcze luta wójna. Schtóz dyrbjeſche na polo abo do leža, wsa ſebi towarſcha ſobu, na kotrehož móžesche ſo ſpushczeč. Vorjadu njefechtaj to wulku tſelbu a předy hacž ſo do džela daschtaj, pſchephtaschiaj woſolinu. Dokhož jedyn w drjewje dželasche abo worasche a ko-phaſche, ſtejſche druhi na ſtraži. Dys a dys běchu ſo tež wo-brónjeni pſchivažili, do nich tſelachu a duž czeſkychu. Hacž běchu to roſpróſcheni woſazh byli abo rubježna zwólba, to nje-wedžachu.

Zenu njedželu kaž druhu pſchisamku farař i powschitko-nej modlitwoje proſtiwu wo ſloty mér a ſkoro kóždu druhu nje-dželu daſasche khérluſch ſpěvacž, kotrež woſebje lubotwasche, do-lež ſ nim woſada wo mér proſchesche. Wón ſam njemóžesche woſazh ſpěvacž, běchu tola ſeroatojo jemu ſo „ſchwedſkeho píče“ ſ krópom napicž dali, bě wot teho čaſha ſem hubjeny a czeřpajth. Tola ſwoju blužběžku hiſhcze ſastarasche a woſadni dorohym-jachu duſchowpaſthrzej, móžachu ſo tež woſchitzh bliſko woſulo njeho ſeſydač, wójna, mór a hłód, tucži tſjo, běchu tak něko-treho woſadneho woſwoſale!

Tak bě patoržiza pſchisbla. Nichtón njemyžlesche ſebi woſazh na to, ſo bě tamny ſacžanski wo mérje poſjedaš. Nichtón — to njeje zyle pravje prajene: jena njebě tamnu poſjescz poſabyla, ſtara macž nôzneho ſtražniſa. (Poſræžowanje.)

Jan Waltar, rjek ſerbski — nětk ſahe dofonjaný.

(Sapphiske hrono.)

Želenje hórké je ſo roſſchériko
woſchudže po ſſerbach, dokelž ujenadžiň
poſeſcz je muſhla, ſo ſie nahle ſemřet
Waltar, rjek ſerbski.

Prédat a ſpěvat běſche žohnowaný,
dželacžer ſwérny, ſ Boha woſhnadžený
woſchitké te ſéta, ſiž je njeprózniwe
ſlutkowaſ Waltar.

Pſchecželne wabil je na paſtu duſche
i Jeſukej enak jako paſthře dobry;
— ſo je Boh ſuboſež, je woſhak pſchipowědaſ
radoſtnje Waltar.

Saſpěwaſ khérluſch je tak ſahorjený
mnohi nam ſſerbam, kotrež móžnje klinči
putnikam ſpróznym pſchi woſhei bědze čaſha,
drohi naſch Waltar.

Wuſholt je čiſche nětko pſches dol ſhmjercže,
doſchoł do raja, ſiž ſo wěčnje kraſni;
doma pſchi Knjeſu, ſwojim Wumóžniku,
ſpěva Jan Waltar. —

Sorno pſchi puežu.

Naſch ſerbski lud ma dwě rjanej, natwarjazej ſopjeni: „Pomhaj Boh“ a „Misionſki poſzol“. Brěnje wuſhadža kóždu nje-dželu, druhi kóždu měžaz. Čitarjo ſedmá wjedža, ſajlich woporow w čaſhu, džele, mož, pjeniesach je nusne i wuhotowanju jeneho čiſla. Sa to pak wopratwje natwarjaze naſtawki ſwérneho čitarja woſchewja a poſučza.

Tola tſoje mam wuſtajicž, niz na thmaj čaſhpisomaj, ale na čitarjach abo ſkerje na thch, ſiž njecžitaju. Najprjedy je to

jena i ſahańbenju mała licžba wotebérarjow. Po ſtach abo po thſazach duſchow ſicži wjeſz abo woſada, ale wotebérarjow je ſedmá 50. Tak někotry, ſiž herval wjele nowinow ſebi džerži, abo ſiž ma čeſtne ſaſtojnſtwo zyrkwiného prjódſtejerja, ale wón njecžita ani „Pomhaj Boh“ ani „Misionſki poſzol“. Š molom jej njecžita kóždu dom, kóždu ſzwójba, ſiž moſla jei čiſtač. Hdyž ſo papjera a čiſhcz dale podrožitej a licžba čiſtarjow njepſchibéra, je ſtrach, ſo wobej ſopjeni ſańdžetej. To bý haniba byla ſwérneniu ludej, ſiž ſo rad pobožný mjenuje. To je ſo hižo husto prajilo. Ale wſchě ſtowa běchu runje kaž tei čiſhczanej tola njeſkaſanej ſopjeni „Sorno pſchi puežu“.

A potom ſu tež ludžo, ſiž ſebi tutej ſopjeni ſkaſaju a — jej njecžitaju. Nan a macžer ſtej jej džeržalej a njedželu po-poſdnju ſ luboſcžu a ſe ſwiatym ſedženjom w nimaj čiſtač. Šsyn a džowka drje nimatej tutu luboſcž a tute ſwiate ſedženje, ale čhetej ſ najmjeñſcha to ſtare ſwójbe woſchijnje woſhlowacž a ſkaſataj ſebi to ſopjeno dale. Njeſwérítaj ſebi, jo pola du-chowneho woſkasacž. Schto bý tón myſlilec dyrbjal? A tak wo-naj ſebi dale duž wote miſhi ſwoje ſopjenicžlo domoj noſetaj abo dataj jo ſebi do domu pſchinjeſcz. Ale domach wone potom ſo čiſhczne na boſ abo leži ſabyte na poležh a nichtón njecžita te rjane naſtawki a wone ſu kaž ſorno pſchi puežu.

A ſkonečnje: někotru zyrkej ſym woſhtak a do někotreje ſkapalnje ſym ſaſtupil. A w ſkapalni woſhlaſach husto woſhole ſepje ſopjenow, „Pomhaj Boh“ a „Misionſki poſzol“, čiſbla woſ woſchich nje-dželov a mřekazow ſéta. Škaſane běchu a drje tež ſa-plaſene, ale nichtó ſebi po nje njepſchindže. Kónz ſéta ſo ſhěbjetaj na nich ſmilu a ſkadže je na boſ. Je to poſledni ſaměr čiſhcz a roſeſtanja? Saměr wěſče niz, ale kónz je woſprawdze: ſorno pſchi puežu.

Naſhi džedojo a woſki pak čiſtachu kóždu nje-dželu ſwoje „Pomhaj Boh“ a kóždu měžaz ſwojeho „Misionſkeho poſzola“ a ſwjasachu te čiſbla kónz ſéta pěknje do waležka a khowachu je jako ſwiate piſmo a ſo na to a tamne dopomniwſhi jo ſ nowa čiſtachu. To běchu dobre ſorma a padzechu na dobru rolu a ſkhaſzachu a roſeſechu a pſchinjeſechu dobre pſody. K. K.

Šyrkej a ſtat.

W Düsseldorſje ſu ſo ſtarſchi jeneje evangeliſkeje ludowje ſchule poſlednijeje brónje pſchimali, kotař jim ſbywa we woſowanju ſa prawa w ſchuli a nad džecžimi, ſu ſadwělujo na druhej pomožy ſe ſchulſkim ſtrajkom ſapocželi. Wot 1500 džecži je jich něhdže jenož 15 do ſchule pſchisbla. Tak je to možlo i temu dónecž? Tehodla, dokelž běchu pſchitwifowarjo ſwětaſchule jenu hóležazu ſchulu ſ naſpomnjenej ſchuli ſwjasanu, zyle pſchecživo ſaſonjej a hrož ſ ſratnej naſožu woſhadžili a do ſwětaſchule pſchewobrocžili. Pſchi tym je to i woſhlaſkim njeſubnoſezam dōſchlo, kotrež jaſnje doſcz poſaſuja, ſo tež w drjich ſtronach Němskeje, niz jenož w Sakskej, evangeliſy naſhonič ſyrbja, ſo najprjedy pſchindže móž a potom hafle pravo.

„Nabožina je privatna wěz,“ je ſaſada ſozialiſtor, kaž ſami praja. Na papjerie drje to zyle rjenje tak ſteji, w woſchendnym ſimjenju ſo pak tuta ſwada husto w jeneho zyle njeſubeho boſa poſaſuje, haj ſo zyle na hlowu ſtaji, mjenujz ſak, ſo to potom nabožina njeje privatna wěz kóždeho jenotliweho, ně, ſo ſo či pſchecžhaju, kotsiž ſo hiſhcze i nabožinje džerža, býrnjej to žónſke byſe, haj ſmilne ſotry. Něhdže w Sakskej ſo tole ſta, kaž ſo piſche: „Pſched krótkim ſo w tudomnej khorowni „wo-bhodna rada“, — ſſerb ju pod mjenom „Betriebsrat“ drje lepje ſnaje, — ſaſydlí. Tuta wuſtorkuje nětk woſhitko won. ſchtož ſo někak hiſhcze i Bohu džerži. Je tu ſmilna ſotra, je

na skoro 30 let doho we wsciej hivereje a wopornowosczi dzela, a to jenož sa lepsche mesta, je pschi tym swoju strowotu pschidzila. Tutu hmlnu fotru chzeja woni netk won mcz, a ani meschzanosta ani lekar njemože tu niczo czinicz, zu bjes mozy! — Samzhny, kiz tole dopisuje, pschispomni: „Mózu s dolholetneho nashonjenja wobzvdezelic, kaf woporniwje a njezbebicenje je tuta fotra klužila, kaf jenož na derjemecze khorych a doma hladasche. Boli cze wutroba, hdz widzis, kaf czlowjekam žadny hrédk psche hubjeny njeje, hdz móza czlowjeka frudzic a jemu schlodzic.”

Telko wo tutej wézy. Chzemiy pak sprawni bcez a pschistajic, so je to tež w Saksej na druhich mestnach hina. Smilne fotry namakaja tola hiscze pschispomni swojego dzela, kotrež je zyle a jenož (pola diakonizow) na to lepsche czlowjeka slozene. Snadž tež dowidža, so druhe mozy, tež te najlepsche sozialistiske, tež te najbole komunistiske, tajke dzela lepje njedokonjeja a pschede wschemi niz tak tunjo. —

Tola hiscze dżakownoscz a luboscz!

Wedyn snath evangelski duchowny je netk po wójnje evangelske wožady polnozneje Ameriki wopytowal. Psched krotkim netk psched wulkej nahladnej shromadzisnu wo tutym puczowanju rospatwiesche.

Je tam w polnoznej Amerizy na wschelakich mestnach a we wschelakich mestach reczał. Wot nemf-amerikanskich wery bratrow a wožadow bu wschudzom s wulkej lubosczu witany. Po tajkich shromadzisnach, w kotrejch bě reczał, czisczachu ho potom amerikansz pshcyczeljo k njemu. Nas bě to tež tak. Mjes druhini pshcypischtaj tež mlodaj mandzelskaj, ktrajz po wschem sfaczu do tych kudzisckich kluſcheschtaj. S nimi poręczawski daschtaj jemu ruku, jemu pschi tym nesczto twierde do papierki sawalene do ruki tlóčzo. Dokelž ludzi dla duchowny hnydom sa tym pohladacz njemózesche, szto bě to bylo, pschindze hakle posdžischo k tomu. A roswalejo namaka werowaniskej pierszczzenje, kotrež bescztaj mandzelskaj, druhego drohotneho njeméjo, jemu, kaž prajeschtaj, sa misutradazu domisnu hobi dałoj, wožebje sa te wbohe dzeczi.

Tam w nasponijenej shromadzisnje wuczeze duchowny pschi tutych klowach pierszczzenje a pokasa jej shromadzennym poſlucharjam, prajizy: „Tutej rynczhy chzenni shkowacz nasczim potomnikam sa snamjo hivernieje luboscze k domisnje!”

Wéso bu to, sztož rynczhy na pjeniesach wuczineschtaj minunane sa misutradaze dzeczi. —

Tak tola njeje ho hiscze w tutym czazu pjenies a hivetaſmyſlenja hiscze wscha luboscz a dżakownoscz shubila. Runje tuton podawk dopomina na czazh wulkeho wobroczenja luda k dobremu, k hivjatemu. So bychmy tutej rynczhy tola sa tajke snamjo mcz meli. Bescztej nam tak dwójz drohej a lubej byloj.

Grosymim tež, hdz pschi nasponijenych klowach duchownego w tamnej wulkej shromadzisnje wulkeho mesta tak někotre wóczko kysly ronjesche!

Siedma fasn a nasch czas.

Sastojnik wotdzelenja sa wobleski w Nowym Kóllnje bě 20 000 hriwnow pschesschitw. Bu lepjeny a dyrbiesche so s dzela pschecic. Duž rjeknu: „Wy chzecze mie s dzela pschecic a tola kym ja hiscze jedyn s tych naisprawnischich!” — Tole wuprjenje wupraji wiaz hacj wulke knih a sztož wupraji, sda ho zyle k wérjenju njehodne — a je tola wérno.

Sa nasche dzeczi k hodam.

„Jutse haj jutse póndu ja s nanom do lëha. Chzu hebi tam s nim hodovery schtomik sa rumpodicha wupytac. Ssneh běly ho s njebjesz haje. To pojedu se žankami do doka dele. Pschindu jutse tež s maczerju do mesta. Duzy dom pohladam tež k Wam nuts. Je rumpodich hido k wam pschishol pohladac s měchom a s prutom? Dw, ty tež s maczerju hobi do mesta pschindzesch? To njech namaj maczerz hesczto dobre kupitej! Ssny nowinu czital, kotrež telko rjaneho pschipowjedzachu. Dw, ja ho jara wjeshlu na hody, najbole pak na Jesuždzeczatko. Mam tež hodovery darh sa khude dzeczi pschihotowane.”

S kózdeje hody namakaj netk hibe dzeczo to prawe klowezlo, — druhdy je jene tajke tež jenož pišnik wulke, — a ty smiesjach zapoczatz rjaneho hodoveryho khersuscha. Kotry je to? —

S bliska a s daloka.

S Lubijskich stron. W jenej wjetschej wžy jeneje wožady bě tu pschednosch był wo pjenieżnych nisach a naležnosczach zytkwie w tutym nasczim czazu. Pschednoschowazy bě na dwoje pokasał, s czimž by ho pjenieżnym nisam psches wožadnych wotpomhacž mohlo, psches hnydom wupłaczenym zytkwinym dawk, kotrež ho potom, hdz hantske dawki sbieranje pschindze, hobi wobliczi, a dale: psches dobrowolne darh sa zyrkej. Bě to swjefezlaze a possběhaze, so potom pschi rosmotwje wožadni wschemi woschtow, tež czi herwak do khudzych liezeni, ho sa to wuprajichu, haj, my chzemy netkle hnydom dawk placziez a my chzemy nimo teho zytkwi tež nesczto dariez, kózdy po tym swojini. — To je ras tež hinajsci a to swjefezlazh hlosz netkle, hdz telko pschezo pscheczivo zytkwi ruba a hiscze wjazy znadž w litwoszji i boka steji. — Tutu wéz rjaduje hebi netkle nažwilne jena wožada tak druga hina, sztož nažwilne dawki nastupa. Nadzjomne netk hantske dawki tež hórsz pschindu. Darh pak, dobrotwolne darh budža pak nimo teho drje kózdej wožadze witane, kaž to tež tydzenja w „Pomhaj Bóh” pod „Zyrkej a stat” czitachm. So bychmu ho duž dawarjo. tajkich — kaž w nasponijenej wžy — mjes wschemi woschtami namakali! Hodovery czas je nimo teho tola tón hiscze, kotrež wožebje lohzy a rad wotewrja wutrobz a ruki — niz sa branje a dostawianje jenož, ale runje tak tola tež sa dawanje a darowianje! —

S Dražđan. We „Hlownym Gustav-Adolfowym towarzystwie“ je ho ważne pschemienjenje stato. W požedzenju pschedzysztwa w nobembru složi dotalny dolholétny pschedzyszta, wychisci dwórski przedar dr. Dibelius swoje sastojinstwo a to hivoeje strowoth dla. To ho jara wožaruje, dokelž je dr. Dibelius wjèle lět dzelo towarzystwa nisca w kraju kaž woskach w rosproszczenu jara spěchowa. Won bu tehodla sa czestnego pschedzyszdu pomjenowanym, s jeho naſlednikow w pschedzysztwie bu wychisci konſistorialny rada dr. Koltzsch.

W Haifa w kluſjenym kraju je sastojinstwo Rothschilda zapoczął mlyn twaric, kotrež dyrbi wulki a s nowotarskimi nastrojemi wuhotowanym bcez. Twar a wuhotowanje žada hebi na 100 000 dollarow, jenu sumu, kotrež mózesz hebi pschi netcziszej niszej hivionej lědy prawje pschedstajic. Sa to budže pak nowy mlyn tež zyly kluſjeny kraj s muku sastaracz móz.

Listowanje. K. w W. sa 4. advent. — M. w K. sa hodonieczku. — D. w M.-B. sa nowe lěto.

Samolwity redaktor: farat Wyrzec w Koſacziach.

Czisch a nakkad: Smolerjez knihcziszczenja, ſap.

drugiſtvo s wobm. ruk. to Budyschinje.